

Dipterologiske Undersøgelser

af

V. Storm.

Meigen, System. Beschreibung der europæischen zweiflügl. Insecten, 1818—38,
 Macquart, Hist. nat. des Insectes. Dipteres 1835. Suites à Buffon,
 Zetterstedt, Diptera Scandinaviæ disposita & descr. 1842—1860,
 Stenhammar, Revision af de svenske Ephydrinæ. Kgl. Sv. Vetensk. Akad.
 Handl. 1844,
 Schiner, Fauna austriaca. Die Fliegen. 1862,
 Loew, Beschreibung europæischen Diptern. 1877,
 Siebke, Enumeratio insectorum norvegicorum. Fasc. IV. 1877,
 Schøyen, Supplement til samme. Chria. Vidsk. Selsk. Forh. 1889,
 Storm, V., Diptera brachycera — — i Vidsk. Selsk. Skrifter, Thronhj. 1891,
 Bidentkap, Undersøgelser over Diptera brachycera. I entomol Tidskr. Stock-
 holm 1892

ere de Skrifter, som hovedsageligt ere benyttede og citerede.

Insektfaunaen er meget afhængig af Vegetationen og begge — foruden af Terrainets Beskaffenhed — af klimatiske Forhold, som i Thronhjemsfjordens Omgivelser kan være ganske forskellige i hverandre nærliggende Trakter, efter som disse vende fra eller mod Havsiden eller Middagsolen. I Stadsbygdens Prestegjeld, hvor de fleste Observationer ere gjorte, ere disse Forholde mangeartede. Der er Fjære, Strandenge, Myre, små Vandsamlinger, opdyrket Jord, Løv- og Nåleskov. Medens den nedre for kolde og fugtige Havvinde udsatte Del af Bygden viser en tarvelig Vegetation og Fauna og man kun på sjelden indtræffende stille og solvarme Dage ser „Sommerfugle“ (Lepidoptera) eller en Tabanus og aldrig f. Ex. nogen af Asilidernes Familie — om der end findes adskillige sjeldne litorale Former — kan man på kun få Kilometers

Afstand træffe en Vegetation og en saa stadig høi Temperatur som ikke mange Steder nordenfjelds. I disse Lier, hvor den vilde Humle (*Humulus lupulus*) slynger sig opover Almetrær, Roser og Viburnum, hvor Masser af vellugtende Orchideer danne Skovbunden og adskillige også continentale Planter have sin Nordgrændse, findes også talrige Repræsentanter for de fleste Insektordener og mange Arter ere ikke fundne nordligere (såsom af Coleoptera *Procrustes coriaceus*, *Platycerus caraboides*, *Meloë proscarabæus*) eller kun fundne i langt sydligere Egne, såsom adskillige af de større Syrphicider, der altid holder sig til de varmeste Steder. Forøvrigt omhandle disse Notitser kun Fluerne (diptera brachycera) og danne et Supplement til den derom skrevne Opsats i Selsk.-Skrifter 1891, med fuldstændigere Bemærkninger om Arternes Udbredelse og Tilføielse af senere fundne, deri ikke anførte Arter, hvoraf flere ere nye for Landets Fauna og 4 ere beskrevne som nye for Videnskaben.

Kun få Fluearter ere særegne for den egentlige Fjære, det vil sige det Belte, som ligger nærmest Flodmærket og er belagt med opskyllet, rådnende Tang. Det er især Arterne af Slægterne *Scatophaga* (*Scatomyza* Fall.), *Orygma* & *Coelopa*, der dog også især om Våren, når Markerne ere gjødslede med Tang, forekomme temmelig langt fra Stranden. *Fucellia* (*Scatomyza*) *fucorum* er i Kysttrakterne en af de hyppigste Fluer og træffes overalt på Veie og ved Huse. *Coelopa frigida* & *C. nitidula* (*C. parvula* Holid.) ere her næsten Husfluer samt hyppige på Blomster; også den sjeldne *Coelopa eximia* Stenh. fandtes i sidste Sommer. *Orygma luctuosa* forekommer ikke i Mængde. Blandt de almindelige litorale Arter af *Scatomyza* findes af og til *Sc. borealis* Zett. & *Sc. affinis*, samt *Sc. villipes*, der tiltager i Hyppighed mod Havkysten. Den sjeldne *Eristalis* (*Syrphus*) *æneus* Fall., som ifølge Zetterstedt mest tilhører Litoraibeltet, fandtes enkeltvis.

Adskillige Arter, som ikke udelukkende tilhøre dette Belte, forekomme dog ofte fortrinsvis her, på Fiskeaffald eller til Tørring udhængt Fisk, såsom:

Coenomyia (*Sarcophaga*) *mortuorum*, der i visse År forekommer overalt i større Mængde,

Coenomyia (Sarcophaga) *alpina* Zett.,

Calliphora (Musca) *grønlandica* Zett., der også er meget almindelig på Husvægge i Byen,

Pyrellia cadaverina & *Pyr. serena* Meig,

Aricia lardaria, der også er ret hyppig på Buske,

Piophila casei Fall. m. fl.

På Nøstvægge i Fjæren sidder ofte den hidtil i Landet kun enkelte Gange fundne *Limnophora* (Anthomyza) *consimilis* Fall., der sandsynligvis hovedsagelig er litoral, *Phora* (Trineura) *thoracica* m. fl., *Tachypeza arrogans* & *nervosa* Meig. løbe hurtigt om og om Aftenen sees her små Skarer af *Medeterus* (Dolichopus) *jaculus*, om om Dagen har Tilhold i de nærliggende Vandpytter og er kjendelig på Afstand ved sin krabbelignende Gang.

Noget rigere ere Strandengene med sin rigere Vegetation — fraregnet de talrige Arter, som idetheletaget ere almindelige på Enge, hvorom mere nedenfor. — Den forøvrigt sjeldne *Limnophora* (*Aricia*) *compuncta* Zett. findes på nogle Steder i Mængde, gjerne i Selskab med *Nemoteles uliginosus* i dens forskellige Varieteter. Også *Heteromyza buccata* Fall., *Opomyza punctella* Fall., *Lauwaniania ænea* Fall., *Diastata costata* Meig., *Ochtiphila juncorum* og *Oscinis scutellaris* forekomme fortrinsvis her.

Meget righoldig var en Brakvandspyt nedenfor Gården Fensstad, hvor kun få Gange om Året ved allerhøieste Flod Søvandet strømmer ind og som er opfyldt med rådrende Grønalger samt bevokset med *Hippuris*, *Triglochin*, *Heleocharis*, *Blysmus rufus*, *Carex norvegica* & *incurva* m. m. Henved et hundrede Arter af Insekter (af Coleoptera *Elaphrus* — og *Halipus*-Arter og små Dytiscider) leve i eller ved Brødderne af denne Pyt, af Diptera især Dolichopoder og Ephydriner. Foruden den almindelige *Hydrophorus bipunctatus*, der især forekommer i mindre rent Vand, fandtes her:

Hydrophorus inæqualipes Meig., som i det hele er ganske sjelden,

Hygroceleuthus (Dolichopus) *latipennis* Fall.,

Dolichopus longicornis Stann.,

Dolichopus nubilus Meig. og den sjeldne *D. Stannii* Zett.,

Ephydra riparia Fall. & *Cænia* (Ephydra) *fumosa* Wahlb.,
Eph. furcata Fall., *Eph. affinis* Stenh. & *E. argyrostoma*,
Notiphila cinerea Fall. & *Notiphila tarsata* Stenh.,
Lispa tentaculata (i Mængde),
Hilara litorea & *Tachydromia nigra* Fall.

Hertil kommer mange Arter, som idetheletaget ere mere eller mindre almindelige også ved de renere Vandsamlinger og Grøfter, såsom:

Rhaphium hamatum Zett.,
Campsicnemus (Dolichopus) *scambus* & *curvipes* Fall.
Scatella (Ephydra) *stagnalis*, *Parydra* (Eph.) *coarctata* &
E. nubilipennis Stenh.,
Notiphila griseola Fall.,
Limosina limosa (i Mængde) og *Lim. fontinalis* Fall.,
Hilara interstincta Fall. & *Hilara nitidula* Zett.

Ved de med Carices og Juncaceer bevoksede Grøfter og Pytter forekom desuden særlig:

Rhaphium nasutum Fall. & *Dolichopus picipes* Meig.,
Parydra (Ephydra) *aquila* Fall. og den sjeldne *Pelina* (Notiphila) *ænescens* Stenh.

Ochtiphila polystigma Meig., *Ocht. aridella* & *litorella* Fall.,
Sciomyza Schönherri Fall. & *Tetanocera reticulata* Fabr.
(skarevis),

Tetanocera elata Fabr. (hyppig), *T. umbrarum* (sjelden) &
T. ferrugineum,

Themira (Sepsis) *ciliata* Zett., som er ny for Faunaen.

På fugtige Steder idetheletaget og navnlig på Myrer er de hyppigst forekommende Arter:

Leptis scolopacea (også i Skove og ved Huse),

Chrysopila nubecula Zett. & *Chr. luteola* Fall.,

Ptiolina (Atherix) *crassicornis* Panz.,

Rhamphomyia flava Fall.,

Dolichopus brevipennis Meig. & *D. pennitarsis* Fall.,

Dolich. pennatus Meig. & *D. arosus* (skjønt sjeldnere end de foregående).

Dolich. pulicarius (overalt i stor Mængde),

Platycheirus (Scæva Zett.) *clypeatus* & *peltatus* Meig.

Desuden fandtes på Rødberg- og Fenstadmyrene *Nemoteles nigrinus* Fall. og *Stratiomys viridula* hyppigt, *Tachydromia flavipalpis* Meig., den sjeldne, arctiske *Syrphus* (Scæva) *lapponica* Zett. (på små Buske) og *Scæva lunigera*, som af Bidenkap (l. c.) angives, muligens ved en Feilskrift, at være ny for Norges Fauna, medens der i Siebkes Enumeratio anføres adskillige Findesteder; endvidere *Scæva sexmaculata* Zett., *Scæva tarsata* Zett., *S. albostriata* & *tricincta* Fall. (på Enerbuske) samt *Ascia dispar*; endvidere toges flere Gange her den sjeldne *Peteina* (Tachina) *erinaceus* Fabr., *Tetanocera pratorum* Fabr. & *Tetanocera aratoria* Meig. — en enkelt Gang — foruden den mere almindelige *T. sylvatica*, samt *Ortalis cerasi* (ofte i Mængde).

Ret mærkelig var Forekomsten af *Anthomyza magnicornis* Zett., en meget distinct Art, som i Zetterstedts Diptera angives at være funden en Gang i Skåne og ligeledes er fundet en enkelt Gang af Siebke; den var her (på Fenstadmyren) ganske hyppig på lavere Buske i Juni 1895. Siebke angiver, at Hunnens Øine ere nøgne; dette er dog ikke Tilfældet med mine Exemplarer, hvor de altid er temmelig stærkt hårede næsten ligesom hos Hannen.

Anthomyza fratercula, *Anth. vetula* Zett. (non Schin. = *Aricia vetula* Zett.) samt de meget lignende *Anth. nigrimana* Meig. (*Hylemyia* Schin.) og *Anth. denudata* Zett., der alle idethele angives at være sjeldne, fandtes også ret ofte og synes fortrinsvis at høre hjemme på sumpige Steder; ligeledes *Aricia* (*Anthomyza*) *signata* Meig., der ifølge Bidenkap (l. c.) kun var fundet 1 Gang i Norge.

Adskillige Arter af den store Slægt *Aricia* i udstrakt Betydning (Macq. Zett.) fandtes paa de nævnte Myrer, på Blomster og små Buske, om de end ikke udelukkende høre hjemme på fugtige Steder såsom *Aricia serva* Meig. & *A. morio*; også *Aricia margarata* Zett. var her ganske hyppig ligesom *A. obscurata*, *Spilogaster* (*Aricia*) *ambigua* Fall. og den sjeldne *Spilogaster sordidiventris* Zett.

Også den almindelige *Helophilus pendulus* findes i størst Mængde på våde Steder, skjønt den if. Zetterstedt mest skal findes

på tørre. (Heloph. (Syrphus) floreus, som angives at være almindelig gennem Landet, har jeg ikke fundet nordenfjelds).

Skjønt den nu skildrede Trakt, som nævnt, er meget veirhård og tildels fugtig, er den også meget solrig, udsat for hele Dagens Sol, og man træffer derfor på enkelte, lyfulde Steder adskillige Arter, som ynder varmere Egne. Således er den store, smukke *Mesembrina meridiana* ganske hyppig på solbeskinnede Berge og Husvægge. I sidste Sommer fandtes flere Gange, på Kornagre nær Stranden, *Mesembrina mystacea*; af et Par, som toges, er Hannen var. b. Zett., men Hunnen a; en anden Han er nærmest var. c. Af Slægten *Tabanus* er uden Sammenligning *Tabanus auripilus* Meig den hyppigste, men i de østligere, varmere Egne (Lexvigstranden) såes *Tab. tarandinus* hygpigt. Den sjeldne og sandsynligvis arktiske *Chrysops nigripes* trafes adskillige Gange; (*Chrysops relictus* er Slægtens almindeligste Art). *Chrysotoxum asciolatum* Fall., *Sericomyia borealis* Fall. & *S. lapponum* L., *Volucella plumata* i dens forskellige Varieteter, *Eristalis* (Syrphus Zett.) *intricarius* & *E. pertinax* Scop. (similis Fall.) ere heller ikke sjeldne her, men forekomme dog fortrinsvis i de varmere Lier.

Leucozona (*Eristalis*) *lucorum*, forhen ikke fundet nordenfjelds, og som jeg aldrig har bemærket i de foregående År, var i de sidste Par Somre ganske hyppig såvel her på Stadsbygdens lavere Myre på små Buske som i Skovtrakterne og i Haver i Byen.

Sarcophaga carnaria & *Sarcoph. striata* Fabr. forekommer enkelte År her i Mængde på solopvarmede Steder, især Stengjerder, men syntes forsvundne i de sidste Par Somre.

Af den sjeldne *Cyrtoneura pabulorum* Fall. toges et Exemplar på Birkeløv, på Thorshaugen.

I de længere fra Fjorden liggende varmere Lier og i Skove træffes mange Arter, som sjelden eller aldrig sees i de lavere, skovløse Trakter. Det er især Bliksåsen og Kårlien, samt Ramsølien i Modalen som i denne Henseende såvelsom i Vegetation ere de rigeste. De Arter, som særlig fandtes her, ere: *Argyra* (*Dolichopus*) *diaphanus* Fabr. & *argentina* Meig., *Dolichopus discifer* Stann. *Chrysotoxum marginatum* Meig. (derimod ikke *Chrysotoxum bicinctum*, som er langt hyppigere ved Fjorden, på enkeltstående

Buske), *Volucella pellucens*, som forekommer i Mængde og her har sin hidtil kjendte nordligste Grændse og *Eristalis horticola* de G. (*Syrphus flavicinctus* Zett.). *Eristalis rupium* Fall. (*Syrphus piceus* Fabr.) træffes vistnok temmelig almindelig udbredt, men hører dog hovedsagelig hjemme i Lierne, hvor den især om Høsten træffes i svær Mængde, ligesom også i Byens Haver i Selskab med Slægtens øvrige Arter navnlig *E. tenax* & *arbustorum*.

Mærkeligst var Fundet af den store pragtfulde *Arctophila* (*Sericomyia*) *bombiformis* Meig., der efter Zetterstedt i Skandinavien kun var fundet sparsomt i Skåne, men ifølge Schøyen l. c. er fundet i senere Tider et Par Gange i det sydlige Norge. I Bliksåsen og Kårlien var den tydelig hyppig, især på Blomster af *Trichera arvensis* efter Midten af Juli. Jeg tog i kort Tid 6 Exemplarer (den er meget let at fange), hvoraf et Par hængende i en Trægren; de øvrige vare Hanner. Efter Schiner findes den på Høifjeldene i Mellemeuropa; muligens er den hos os overseet på Grund af dens store Lighed med en Humle (*Bombus hortorum*) og tildels med *Volucella plumata*, med hvilke den lever i Selskab på Blomsterne. Sammesteds fandtes *Sphegina nigra* Meig. og *Baccha elongata* Fabr. samt *Dexia ferina* Fall., hvilken sidste er ny for Faunaen.

Tachina floralis Fall. og den meget lignende *Tachina mutabilis* forekomme hovedsageligt her og ofte i Mængde som de hyppigste Repræsentanter for denne vidtløftige Slægt. Endvidere fandtes den sjeldne *Aricia annosa* Zett. samt mange andre mere almindelige Arter, der i detheletaget findes i Løvskove og Lunde.

Hybos funebris Fabr. er her hyppig (ligesom i Nåleskove), også *Hybos flavipes* Fabr. og *H. vitripennis* Meig. (culiciformis Schin.), skjønt sjeldnere.

Sargus cuprarius, *Syrphus* (*Scæva* Zett.) *cinctellus*, *Xylota segnis*, *Xylota nemorum* & *bifasciata* Zett., hvilke to sidste Schiner holder for identiske, træffes også stadig i Løvskovtrakter, hvor *X. segnis* også er hyppig i Huse (i Stald og Fjøs).

I sidste Sommer fandtes *Spilomyia* (*Milesia*) *vespiformis*.

Den sjeldne *Tachina maculipennis* Zett., som kun er fundet i det Thronhjemske, har jeg seet flere Somre i Løvskovene på Stadsbygden.

På Stammer af større Træer toges sjelden *Sarcophaga coerulescens* Zett., som af Schiner ansees for Varietet af *Sarc. carnaria*, hvilket formentlig er det rigtigste, da der findes en ganske lignende Varietet af *S. striata* (Siebke, Enumeratio).

Aricia variabilis Fall. er på mange Steder i Skovene den af alle Fluer, som træffes i størst Masse, skjønt den er hyppig overalt; den lignende *Aricia umbratica* Meig. samt *Spilogaster* (*Aricia*) *semicinerea* & *Lasiops semipellucida* træffes også gjerne, såsnart man kommer ind i skyggefulde Skove og Lunde; ganske hyppig er også *Ophyra* (*Aricia*) *leucostoma* Wied. ofte i Selskab med *Pyrellia eriophthalma* Zett., som er en meget almindelig Art i det Thronhjemske (også i Byens Udkanter).

Aricia errans (*Anthomyza* Zett.) er, formodentlig ved Transport af Tømmer, ført langt udenfor Skovene, hvor den egentlig hører hjemme og findes på mange Steder ligesom den nærstående *Ar. perdita*. *Hylemyia* (*Anthomyza*) *strigosa* Fabr. er en af de for Løvskogene mest karakteristiske Arter, dernæst også *Aricia* (*Anth.*) *basalis* Zett.

Endvidere forekommer ofte — navnlig i Huse i Skovtrakter — *Scatophaga lutaria* Fabr. og skjønt sjeldnere, den meget lignende *Scatoph. maculipes*, *Scat. spurca* Meig. samt ved Skovbækkenene *Scat. squalida*. *Dryomyza anilis* Fall. er mængstedes i Skovegne hyppig også i Huse. *Dryomyza flaveola* Zett., en, som det synes, ganske distinct Art og ny for Faunaen, fandtes adskillige Gange (såvel i Kvidalen som i Modalen). Flere af de i min ovenciterede Fortegnelse anførte Arter af *Sapromyza* og *Psila* (*Scatophaga* Zett.) træffes også helst i Løvskove.

Af Slægten *Sepsis* — i udvidet Forstand — fandtes i sidste Sommer *S. nigripes* Meig., *Themira Leachii* Meig. og *Nemopoda cylindrica* Fabr. ligeledes i Skove. *Myodina* (*Ortalis*) *vibrans* er her ikke sjelden.

Slægten *Copromyza* Fall. er især repræsenteret ved Arterne *Borborus* (*Copromyza*) *nitida* & *nigra* Meig.; begge forekomme almindeligt, skjønt den førstnævnte efter Siebkes Enumeratio kun var fundet en enkelt Gang i Norge. I fugtige Skove ved Kvidalen toges sparsomt *Tetanocera nemorum* Fall.

De gulfarvede Arter af Slægten *Anthomyza* („species pallescens“ Zett.) i udvidet Forstand synes at være temmelig locale og concentrerede i sin Forekomst; mangeaf dem have fortrinsvis Tilhold på sumpige Steder i Nærheden af eller blandet med Skov. Således forekom alene i Skovene omkring Reinsklosteret *Anth. vittigera*, *gilva*, *ephippium*, *limbatella* & *tenera* Zett. samt *Anth. impar* & *hians*, der af Schiner føres til Slægten *Limnophora*; de to sidste ere dog mere almindeligt udbredte. Enkeltvis fandtes *Anth. transversa* Meig., der synes at være ny for Faunaen, den sjeldne *Anth. lurida* Zett., samt en Art, der kommer nærmest *Anth. denominata* Zett., hvorom dog Schiner siger, at den vanskelig lader sig adskille fra *Anth. scutellaris* & *populi* Meig., til hvilke mine Exemplarer ikke kan henføres; derimod afvige Hannerne fra Zetterstedts Beskrivelse af *A. denominata* ved sort Rygstreg på abdomen og jeg anser dem for en Varietet af sidstnævnte. *Anthomyza flavipes* & *Coenosia* (*Anth.*) *mollicula* Zett. ere også, såvidt erindres, fra denne Localitet.

I Skovmytterne ved små Vandsamlinger træder *Hydrophorus binotatus* og sjeldnere *Hydrophorus balticus* Zett. istedetfor *Hydr. bipunctatus*. Her fandtes også *Diastata nebulosa* Fall., som forhen kun var fundet på en enkelt Localitet „rarissime“ (Zett.)

Endelig er der mange Arter, som forekomme såvel på tørre som fugtige Steder eller både i og udenfor Skovtrakterne, på enkeltstående Buske, i Græsset, ved Huse og gjødslede Steder. De Arter, som træffes aller hyppigst på Buskenes Blade og ikke ovenfor ere nævnte, ere:

Cyrtoma spuria Fall., der stadigen træffes ude i Regnveir,
Syrphus (*Scæva*) *Ribesii* og, skjønt sjeldnere, *S. vitripennis* Zett.,
Lucilia cæsar & *Cyrtoneura hortorum*,
Aricia incana, *Aricia longipes* & *A. nigritella* Zett.,
Hydrotæa (*Aricia*) *dentipes* Fall.,
Lasiops (*Aricia*) *hirsutula* & *innocua* Zett.,
Hylemyia (*Anthomyza*) *conica*,
Psila (*Scatophaga*) *pallida*, *bicolor* & *Sc. Rosæ*,
Psilosoma Lefebvrei & *Sapromyza læta* Zett.,
Heteromyza (*Helomyza*) *tigrina*, *Trineura aterrima*.

De Arter som hyppigst fåes ved Fangst med Hov i Græsset eller sees siddende på Blomster, ere:

Tachydromia bicolor & *annulata*,

Empis livida (undertiden i enorme Mængder) og *Empis stercorea*,

Empis tessellata, der også ofte sees flyvende lange Stræknin-
ger med sit Rov, undertiden bestående af levende Insekter større
end den selv, såsom *Hæmatopota pluvialis*,

Dolichopus brevipennis & *D. simplex* m. fl.,

Sphærophoria scripta & *Sph. tæniata* Meig.,

Scæva mellina & *Sc. scalaris* Meig.,

Cheilozia (*Eristalis*) *variabilis* & *E. antiqua* Meig. (Schmidtū
Zett.)

Platycheirus (*Scæva*) *manicatus*, *Syrirta pipiens* & *Ascia*
podagrica,

Siphona geniculata, *Onesia sepulchralis* Meig. (= *Sarcophaga*
vespillo Zett.),

Drymeia hamata Zett. (især skarevis på Compositblomster
om Høsten, men også hyppig på Buske),

Anthomyza (*Aricia*) *triquetra* & *floralis* & *Hylemyia variata*,

Hydrotæa (*Aricia*) *irritans*, Hunnen, der ved sin store Mængde
også er besværlig under Indsamlingen, på varme Dage,

Loxocera ichneumonea, *Meromyza saltatrix* samt de fleste
af de i min ovenciterede Fortegnelse nævnte Arter af *Tephritis*,
Oscinis, *Leucoptera* & *Phytomyza*.

Ved beboede Steder træffes i stor Mængde *Homalomyia* (*Aricia*)
scalaris Fabr. og det er hovedsagelig denne Art, men også *Hom.*
incisurata Zett. & *Hom. manicata* Meig., som danner Massen af
de store Sværme under Træernes Kroner iær i Byen om Høsten.
Inde i Huse træffes (undtagen i Byen) *Stomoxys calcitrans*, ialfald
på Forsommeren i større Mængde end *Musca domestica*, *Caliphora*
erythrocephala Meig. hyppigere end *Cal. vomitoria*, *Pollenia*
rudis, der også er hyppig på Blomster, hyppigere end *Pollenia*
atramentaria, *Homalomyia canicularis*, *Limosina pumilio*, *fene-*
tralis & *pygmæa*, *Drosophila fenestrarum* & *funebri* (enkeltvis),
Phora (*Trineura*) *rufipes* & *pulicaria* samt, som nævnt, i Kyst-
trakterne nogle af de litorale Arter. I Fæhuse og Stalde fore-

kommer især *Cyrtoneura stabulans*, *Leria* (*Helomyza*) *serrata* og *Heteromyza læta**), *Borborus equina* & *Sphærocera subsultans*, ved GjødseL *Lucilia cornisina*, *Scatophaga stercoraria* & *merdaria* (*Sc. scybalaria* er ikke bemærket nordenfjelds), *Sepsis cynipsea*, *Themira putris* m. fl.

Et uforklarligt Faktum er det, at senhøstes eller i Begyndelsen af Vinteren viser sig hvert År på Murvægge i Byen adskillige Insekter såvel af Coleoptera som Diptera, der høre til de sjeldnere og slet ikke eller kun sparsomt ere bemærkede på anden Måde: Således toges 4de Novbr. her en Han af *Liancalus virens* Scop, Schin. (*Dolichopus regius* Zett), forhen ikke fundet nordenfjelds; *Scatella* (*Ephydra*) *quadrata* & *Stenhammari* viser sig også i November her, men ere aldrig forekommet ved Indsamling om Sommeren; *Borborus nitida* & *nigra*, der mest findes i Skovtrakter, fandtes i Mængde i December på ovennævnte Måde; fremdeles *Themira* (*Sepsis*) *Falleni* i stor Mængde, *Helomyza nemorum* Meig. og *H. flavifrons* Zett., nogle tvivlsomme Arter af *Sciomyza* og enkeltvis den sjeldne *Pyrellia lasiophthalma* m. fl.

De Arter, som forresten sees ude på milde Vinterdage — i 1895—96, som var usædvanlig mild næsten uafbrudt til Våren, — ere navnlig *Fucellia fucorum* og *Coelopa*-arterne, *Borborus equina*, *Dolichopus scambus* (især Hunnen), en *Notiphila* samt de i Husene hibernerende *Pollenia grønlandica*, *Musca rudis*, *Cyrtoneura stabulans*, *Pyrellia cadaverina*, *Heteromyza læta* og *Leria fenestralis*, *Phora rufipes* m. fl.

Nedenstående Arter, om hvis Udbredelse intet bestemt kan siges, ere ikke nævnte ovenfor eller i min ældre Fortegnelse, og først fundne i de sidste Par Somre:

Chrysomyia pallipes Meig., Zett., Siebke Enum. pag. 8, 2. Chr. flavicornis Schin I, P. 23.

Fandtes nogle Gange på Stadsbygden, nær Fjorden.

Leptis annulata Deg., Zett., Siebke pag. 15, 4.

Hist og her, på Buske.

*) *Helomyza scutellaris* Zett. fandtes, ny for Faunaen, forleden Sommer ikke ganske sjelden; den er i „Diptera brachycera“ P. 309 ved en Feilskrift benævnt *Helom. thoracica*

- Phyllostromia melanocephalus* Fabr. Zett., Siebke pag. 20.
Hist og her på Stadsbygden dels på Myr, dels ved Huse på *Urtica dioica*.
- Platypalpus flavipes* Fabr. Schin. pag. 87. *Tachydromia* Zett., Siebke pag. 20.
Fandtes af og til på Stadsbygden.
- Hilara interstincta* Fall., Zett., Siebke pag. 27.
Tømmelig almindelig ved Bække.
- Hilara femorella* Zett., Siebke pag. 29, 22.
Sammen med foregående.
- Hilara pilosa* Zett. Siebke pag. 27, 7.
Sjelden, sammesteds som foregående.
- Empis pennipes* Lin., Siebke pag. 32, 8.
Ikke sjelden på Stadsbygden, ved Grøfter og på Myrer.
- Empis vernalis* Meig., Siebke pag. 32, 11.
En af de hyppigste Arter, om Våren, også i Byen.
- Rhamphomyia nigripes* Fabr., Siebke pag. 33, 1.
Ved Fenstad på Stadsbygden.
- Syrphus arcuatus* Fall., Schin. pag. 305. *Scæva* Zett., Siebke pag. 38, 18.
På Buske ved Fenstad på Stadsbygden, sparsomt. Schiner holder den for identisk med *Scæva lapponica* Zett; mine Exemplarer af disse 2 Arter viser den betydelige Forskjel, som angives hos Zetterstedt.
- Cheilosia pulchripes* Loew., Schin. pag. 281. *Eristalis means* Zett., Siebke pag. 65, 9.
I Rissen, sjelden.
- Scenopinus niger* Deg., Zett., Siebke pag. 75.
Sparsomt i Huse i Throndhjem, om Høsten.
- Tachina larvarum* Lin. Siebke pag. 81.
Tømmelig hyppig i de ovennævnte Trakter samt i Byens

Udkanter, hvor den lægger sine Æg især i Larverne af *Pieris brassicæ* på Husvægge.

Tachina ænea Meig. Siebke pag. 87,56.

Af denne sjeldne Art har jeg et Exemplar, taget i Rissen.

Exorista confinis Fall., Schin. pag. 459. *Tachina* Zett., Siebke pag. 86, 48.

Til denne sjeldne Art af den store og vanskelige Slægt *Tachina* Zett. henfører jeg nogle Exemplarer fra Stadsbygden.

Exorista dubia Fall. Zett. (*Tachina*), Siebke p. 85.37 (non *E. dubia* Schin p. 460).

Til denne, som det synes, meget sjeldne Art må jeg henføre et Par Exemplarer blandt mine Indsamlinger.

Exorista (Tachina) argentifera Zett.

Til denne forhen for vor Fauna ikke angivne Art henfører jeg, dog med nogen Tvivl, et Exemplar blandt mine Indsamlinger.

Plagia (Tachina) subcincta Zett., Siebke pag. 82,5.

Et Par Exemplarer ere tagne tilligemed de 2 forannævnte.

Nemoræa breviseta Zett. Schin.

Denne Art, som ikke findes i Siebkes Enumeratio, fandtes flere Exemplarer.

Morinia nana Meig. Schin. pag. 551. *Dexia minima* Zett., Siebke pag. 93,6.

Af og til på Buske ved Fenstad på Stadsbygden.

Sarcophaga hæmatodes Meig. Zett. Siebke pag. 95,12.

Nogle Exemplarer findes blandt mine Indsamlinger fra Throndhjems Omegn.

Sarcophaga melanura Meig. Zett. Siebke pag. 94,4.

Også af denne neppe gode Art, hvad også Zetterstedt antager, har jeg et Par Stykker.

I Schoeyens Supplement l. c. står, at *Sarcophaga sinuata* Zett. er fundet i Indhered af Zetterstedt og føjes derfor til Fortegnelsen over Norges Diptera; men Zett. retter i et Supplement (VIII P. 3267) denne sin Angivelse således: Specimina norvegica non ad hanc speciem, sed ad agricolam pertinent“.

Lucilia sericata Meig. Zett. Siebke pag. 97,2.

Denne Art toges ikke sjelden på Buske i Stadsbygden og Rissen.

Aricia veterana Zett. Dipt. scand. IV p. 1398, 11.

Til denne arctiske og meget sjeldne Art, som er ny for Faunaen, henfører jeg adskillige af mig tagne Exemplarer, som alle ere Hunner.

Aricia lugubris Zett. IV. pag. 1400, 13.

Også af denne ligeledes for vor Fauna nye Art har jeg et Par Exemplarer, der ligesom foregående, såvidt erindres, ere tagne på Fenstadmyrene i Stadsbygden.

Aricia umbrata n. sp: ore vix producto oblongo — ovata, thorace nigro obsolete lineato, abdomine obscure cinereo certo situ olivaceo micante, immaculato; alis fere totis umbratis s. leniter infuscatis, squamis subalaribus albidis, flavo-marginatis; antennarum seta mediocriter plumata; oculis maris cohærentibus, hirtis. Nervus transversus ordinarius exacte rectus. Punctum supra antennis album nullum. Long $2\frac{1}{2}$ lin. — Ceteroquin *A. morioni* & consobrinæ affinis similisque.

Duo tantum specimina masculina inventa, Stadsbygden.

Aricia maculipennis n. sp: ore subproducto oblongo — ovata, læte cinerea, thoracis vittis nigris subquatuor, abdomine maculis micantibus triplici serie dispositis, nigris; alis hyalinis, nervis transversis distincte maculiformiter infuscatis. Oculi maris non cohærentes. Long $2\frac{1}{2}$ lin.

Specimen unicum inventum.

Species, ut videtur, distincta, licet *A. alpicolæ* propinqua.

Antennæ sat longe sed non dense plumatæ. Oculi tenuiter hirti. Orbitæ et epistoma argentea, hoc macula magna nigra juxta oculos. Thorax duabus vittis intermediis postice abruptis, 2 lateralibus maculiformibus (medio

abruptis) et denique 1 solitaria in scutello continuata, omnibus distinctis. Squamæ subaleres pure albæ, halteres læte flavidi. Nervi alarum longitudoinales 3 & 4 distincte divergentes. Pedes toti nigri.

Aricia anthomyzoides n. sp: ore haud producto, fronte minime exserta oblonga, nigricans thorace nigro antice obsoletissime bilineato, abdomine cinerascens linea dorsali fusca abrupta, alis basi squamisque albidis, pedibus ferrugineis femoribus anticis tarsisque omnibus obscuris. Mas: oculi arctissime cohærentes; femora postica abdomine longiora simul cum tibiis ejusdem paris leviter curvata. Long. 3 lin. Reliquis ut *A. longipes*, cujus forte varietas.

Aricia propinqua n. sp: cinerea, antennis, thoracis vittis 4, abdominis maculis dorsalibus 4 pedibusque nigricantibus, scutello toto nigro, subnitido, tibiis posticis geniculisque omnibus rufis; alarum parte interiore dimidia umbrata, nervis transversis vix infuscatis, ordinario curvato, squamis albis; oculis maris appropinquantibus. Long. $2\frac{1}{2}$ lin.

A. perditæ propinqua, a qua dignoscitur pedibus cum tibiis fere totis nigris, abdominis maculis 4 parvis triangularibus certo situ tantum perspicuis (nec linea dorsali). Punctum supra antennis album parvum. Scutellum non rufum apice.

Spilogaster (*Anthomyza*) *tinctoria* Zett., Siebke p. 117, 6. Schin. p. 611.

Denne sjeldne Art fandtes enkeltvis.

Hylemyia (*Aricia*) *grisea* Fall., Zett. IV, 1421.

Fandtes ofte på Stadsbygden, mest nær Fjorden.

Hydrotæa (*Aricia*) *irritans* Fall. var. n.

Femoribus anterioribus tibiisque anticis ferrugineis, abdominis lateribus flavo subpellucidis.

Denne Varietet er ligesom den ovenfor beskrevne *Aricia anthomyzoides* et sjældent Exempel på, at de af Zetterstedt til *Aricia* henførte Former have brune Ben og at Slægtsmærket ikke kan være begrundet heri.

Hydrotæa (*Aricia*) *armipes* Fall., Zett. IV, p. 142, 44. Schin. p. 616.

Af denne for Faunaen nye Art har jeg nogle Exemplarer, Hanner.

Hydrotæa velutina Rob. Desv., Zett. IV, p. 1432,41. Schin. p. 617.

Denne Art, som kun en enkelt Gang er fundet i Norge (Bidenkap l. c.) toges ved Rødberg i Selskab med *Ophyra leucostoma* Wied., som den meget ligner.

Homalomyia (*Aricia*) *armata* Meig., Siebke p. 113,106. Schin. p. 655

Fandtes nogle Gange på Stadsbygden.

Homalomyia mutica (Zett. *Aricia*) IV. p. 1580,194. Schin. p. 656.

Til denne forhen hos os ikke fundne Art henfører jeg et Par Exemplarer fundne med foregående.

H. (*Aricia*) *lepida* Fall., Siebke p. 114,117. Schin. p. 655.

Temmelig almindelig i Græsset; ofte sammen med *Aricia radicum* & *Ar. aërea*.

Anthomyia pullula (Zett.), Schin. *Aricia* Zett., Siebke p. 106,46.

Et Individ af denne sjeldne Art findes blandt mine Indsamlinger fra Stadsbygden.

Anthomyia villipes (Zett.), Schin. *Aricia* Zett., Siebke p. 107,51.

Denne distincte, ligeledes kun en enkelt Gang i Landet fundne Art, fandtes i Rissen.

Anth. buccata (Zett.), Schin. *Aricia* Zett., Siebke p. 110,81.

Forekommer ikke sjelden, som det synes, helst nær Stranden.

Anth. striolata Fall., Schin. *Aricia* Zett., Siebke p. 112,97.

Ikke sjelden, tildels sammen med *A. floralis* Fall., som den meget ligner ligesom følgende Art.

Anth. antiqua Meig. Schin. *Aricia* Zett. Siebke p. 113,107.

Fandtes sjeldnere end foregående.

A. aërea Meig. Schin. *Aricia* Zett. Siebke p. 115,121.

Forekom sjeldnere end den meget lignende *A. aërea*.

Urophora (*Tephritis*) *stylata* Fabr., Siebke p. 147,12. Schin. 2, p. 137.

Ikke sjelden i Græsset og på Blomster.

Acidia (*Tephritis*) *cognata* Wied., Siebke p. 146,6, Schin. 2. p. 117.

Nogle Gange med foregående.

Tephritis tesellata Loew., Siebke p. 149,26 og

Teph. conjuncta Loew., 149,23.

Toges begge ikke sjelden.

Palloptera umbellatarum Fabr., Siebke p. 151, 1.

Forekom sparsomt på Buske.

Limosina ochripes Fall., Siebke p. 169, 4.

Sparsomt i Græsset ved Gården Fenstad på Stadsbygden.

Geomyza combinata Zett. & *G. Spunctata* Fall., Siebke p. 170.

Begge fandtes sammesteds som foregående.

Meromyza nigriventris Meig., Siebke p. 173, 3.

I Græsset sammen med *Mer. saltatrix*, sammesteds som foregående.

Chlorops (Oscinis) nasutus Schrank, Siebke p. 174. 1. Schin. 2, p. 213.

Temmelig almindelig i blomstrende Enge; Stadsbygden.

Chlorops (Oscinis) troglodytes Zett., Siebke p. 175, 11. Schin. 2, pag. 218.

Sparsomt sammesteds som foregående.

Chlorops (Oscinis) scalaris Zett., Dipt. scand. VII, Schin. 2, p. 213.

Sammesteds som de 2 foregående. Findes ikke i Siebkes Enumeratio.

P:60:1
10:5